

(druk nr 1895-1)
projekt Komisji Skarg,
Wniosków i Petycji RM
z dnia 13 września 2023 r.
wpłynął do BRM dnia

28.09.2023

**Uchwała nr
Rady Miasta Lublin
z dnia**

**w sprawie petycji dotyczącej zmiany uchwały nr 175/XVII/1995 z dnia 29
czerwca 1995 r. w sprawie wysokości diet dla radnych Rady Miejskiej w
Lublinie**

Na podstawie art.18b ust. 1 i 3 oraz art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 i 572) w związku z art. 9 ust. 2 i art.13 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870) oraz § 84 ust. 4 i 5 Statutu Miasta Lublin stanowiącego załącznik do uchwały nr 609/XXVIII/2005 Rady Miasta Lublin z dnia 24 lutego 2005 r. (Dz. Urz. Województwa Lubelskiego z 2019 r. poz. 3791), po przedłożeniu projektu uchwały przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, Rada Miasta Lublin uchwała, co następuje:

§ 1

Uznaje się petycję w sprawie zmiany uchwały nr 175/XVII/1995 z dnia 29 czerwca 1995 r. w sprawie wysokości diet dla radnych Rady Miejskiej w Lublinie za niezasadną.

§ 2.

Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3.

Upoważnia się Przewodniczącego Rady Miasta Lublin do zawiadomienia wnoszącej petycję o sposobie jej załatwienia i przesłania kopii uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Lublin

Jarosław Pakuła

Wiceprzewodniczący Komisji
Skarg, Wniosków i Petycji

Grzegorz Lubaś

UZASADNIENIE

uchwały w sprawie petycji dotyczącej zmiany uchwały nr 175/XVII/1995 z dnia 29 czerwca 1995 r. w sprawie wysokości diet dla radnych Rady Miejskiej w Lublinie

Dnia 1 czerwca 2023 r. do Rady Miasta Lublin wpłynęła petycja Fundacji Wolności w sprawie zmiany uchwały nr 175/XVII/1995 z dnia 29 czerwca 1995 r. w sprawie wysokości diet dla radnych Rady Miejskiej w Lublinie. Fundacja wniosła o doprecyzowanie zapisów uchwały dot. niestosowania przepisu o zmniejszeniu diety w taki sposób, aby uwzględnić przypadki nieobecności z powodu wykonywania mandatu radnego; wyraźne rozróżnienie wysokości diet radnych w zależności od pełnionej funkcji w radzie oraz korektę niektórych sformułowań zawartych w przedmiotowej uchwale.

Po analizie petycji oraz zapoznaniu się ze stanowiskiem Prezydenta Miasta Lublin (pismo z dnia 29 czerwca 2023 r. znak: KP-PS-I.150.1.24.2023) stwierdza się, że zgodnie z art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 i 572) radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych na zasadach ustalonych przez radę gminy. Przy czym, zgodnie z orzecznictwem wskazany wymienionym przepisem wyraz „dieta” postrzegać należy wyłącznie w kategoriach zwrotu kosztów związanych z pełnieniem funkcji radnego, co decyduje o typowo kompensacyjnym charakterze diety należnej radnemu. Środki uzyskiwane przez radnego w ramach przysługującej mu diety, mają w istocie wyłącznie minimalizować poniesione koszty wynikające z potrącanego mu wynagrodzenia za pracę na skutek uczestniczenia w aktywności organu stanowiąco–kontrolnego, np.: udział w sesji rady czy w posiedzeniach komisji stałych lub doraźnych tego organu (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 4 marca 2021 r. , sygn. akt II SA/Op 301/20, LEX nr 3168023). Rada gminy ma kompetencje do określenia zasad, na jakich radnemu przysługuje dieta. Do nich należy określenie wysokości diety, przy tym przyjmuje się, że dieta nie jest wynagrodzeniem za pracę, a ma stanowić ekwiwalent utraconych korzyści, jakich radny nie uzyskuje w związku z wykonywaniem mandatu przedstawicielskiego (np. z tytułu przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej, utraty wynagrodzenia za pracę). Do zasad należy też regulacja uzależniająca wysokość diety od zakresu obowiązków oraz ograniczenie wysokości z powodu braku uczestnictwa w pracach rady. Jak wynika z treści art. 24 ust. 1 ww. ustawy radny ma obowiązek brania udziału w pracach rady gminy i jej komisjach oraz w innych instytucjach samorządowych, do których został wybrany lub desygnowany. Uczestnictwo w sesjach rady gminy i w pracach komisji, do których radni zostali wybrani, przejawiające się udziałem w głosowaniach, stanowi spełnienie podstawowych, ciężących na radnych gminy obowiązków. Nie jest to jednak obowiązek jedyny, gdyż zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym radny ma także obowiązek kierowania się dobrem wspólnoty samorządowej, zaś do jego zadań należy utrzymywanie stałej więzi z mieszkańcami oraz ich organizacjami, a zwłaszcza przyjmowanie zgłaszanych przez mieszkańców gminy postulatów i przedstawiania ich organom gminy do rozpatrzenia. Do tego typu czynności związanych z wykonywaniem mandatu radnego powodujących brak możliwości wykonywania pracy zawodowej można zaliczyć: udział w spotkaniach z mieszkańcami oraz ich organizacją, odbywanie spotkań w celu wysłuchania skarg i wniosków mieszkańców, udział we wszelkiego rodzaju uroczystościach lokalnych, komisjach konkursowych, konferencjach, wyjazdach służbowych, szkoleniach, uczestnictwo w spotkaniach poświęconych problemom lokalnej społeczności oraz w posiedzeniach rad dzielnic. Za wykonywanie swojego mandatu radny ponosi przed wyborcami odpowiedzialność polityczną. Uczestnictwo w sesjach rady gminy i w pracach komisji, do których radni zostali wybrani stanowi spełnienie podstawowych,

ciążących na radnych gminy obowiązków, jednak nie jest obowiązkiem jedynym i nie wypełnia w całości pełnienia funkcji radnego. Skoro więc z przepisów ustawy niewątpliwie wynika, że radny realizując swój mandat podejmuje wiele czynności wykraczających zakresowo poza uczestnictwo w posiedzeniach rady, czy komisji, wprowadzenie w uchwale wydanej w oparciu o art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym enumeratywnego wyliczenia powodów usprawiedliwienia nieobecności skutkowałoby zbytnią kazuistyką, która nie tylko nie znajduje uzasadnienia prawnego, ale także nie ma odzwierciedlenia w podobnych aktach prawa miejscowego innych miast wojewódzkich. Za przykład podobnych rozwiązań podać można Uchwałę nr XX/581/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 kwietnia 2008 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania oraz wysokości diet dla radnych Rady Miejskiej Wrocławia, czy na przykład Uchwałę nr IX/173/2015 Rady Miasta Rzeszów w sprawie określenia diet dla radnych Miasta Rzeszowa i przewodniczących Rad Osiedli. Ustalając przysługujące radnemu diety, rada gminy powinna bowiem mieć na uwadze zakres wszystkich stawianych przed radnym zadań (por. wyrok: NSA z dnia 10 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 3602/21). Uzależnienie wysokości diety wyłącznie od obecności, czy też nieobecności radnego odpowiednio na sesjach rady, czy posiedzeniach komisji jest nie tylko niesprawiedliwe, ale i bezpodstawne (zob. wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 6 września 2022 r. II SA/Rz 369/22).

Odnosząc się do propozycji rozróżnienia wysokości diet radnych w zależności od pełnionej funkcji w Radzie, należy stwierdzić, że w tym zakresie obowiązująca uchwała zawiera rozróżnienie dotyczące poszczególnych radnych pełniących określone funkcje w Radzie Miasta Lublin i należy je uznać za wystarczające. Rozróżnienie to dotyczy zarówno Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących Rady Miasta Lublin, Przewodniczących Komisji jak i też poszczególnych radnych w zależności od ilości komisji w których uczestniczą. Istotnym problemem jest tutaj ograniczenie wysokości diet wynikające z art.25 ust.6 ww. ustawy z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 i 572) spłaszczające ich wysokość do podobnego poziomu. Trzeba tutaj wskazać, że Rada Miasta Lublin nie może wykraczać poza swoją właściwość i zmieniać aktów prawa rangi ustawowej dlatego zmiany w tym zakresie nie są uzasadnione. Odnośnie proponowanej korekty niektórych sformułowań uchwały nr 175/XVII/1995 z dnia 29 czerwca 1995 r. w sprawie wysokości diet dla radnych Rady Miejskiej w Lublinie należy stwierdzić, że zasługują na głębszą analizę podczas ewentualnych prac nad zmianami nie tylko tej uchwały, ale także szeregu pozostałych, które będąc wciąż mocy odwołują się w swojej treści do podobnego nazewnictwa. Niemniej jednak nie powodują one, co zostało potwierdzone na przestrzeni wielu lat obowiązywania tej uchwały, trudności w jej stosowaniu ani wątpliwości interpretacyjnych.

W świetle powyższego petycję uznaje się za niezasadną.

**Wiceprzewodniczący Komisji
Skarg, Wniosków i Petycji RM**

Grzegorz Lubaś